

28 EKİM 1988 TARİHLİ AVRUPA BİRLİĞİ AVUKATLIK MESLEK KURALLARI*

Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERCAN**

1- GİRİŞ

1-1 Avukatın Görevi

Hukuka saygı ilkesi üzerine kurulmuş bir toplumda avukat, önemli bir role sahiptir. Onun görevi, sadece kanun çerçevesi içinde verilen bir vekilliğin özenle yerine getirilmesi ile sınırlı değildir. Bir hukuk devletinde avukat, hem adalete, hem de hak ve özgürlüklerini savunmakla yükümlü olduğu kişiler için vazgeçilmezdir. O, müvekkilinin hem savunucusu, hem de danışmanıdır.

Avukat, bir vekilliği yerine getirirken, kısmen birbirlerine zıt görünen çok sayıda kanuni ve mesleki yükümlülükler ile bağlıdır. Bu yükümlülükler;

-Müvekkiline,

-Nezdinde müvekkilini temsil ettiği, ya da yardımcı olduğu mahkemelere ve diğer yetkili makamlara,

-Genel olarak mesleğine ve özellikle her meslektaşına,

---

* Beck'sche Textausgaben; BRAO, BRAGO Bundesrechtsanwaltsordnung Bundesrechtsanwaltsgebührenordnung und zugehörige Gesetze, 3. Auflage, München 1999, s. 111 vd. dan tercüme edilmiştir.

** Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medenî Usul ve İcra-İflas Hukuku Bilim Dalı Öğretim Üyesi

-Kendi koyduğu kurallara dayanan, özgür ve bağımsız bir avukatlık mesleğini, kişinin haklarını devlet ve diğer menfaat gruplarına karşı savunmanın temel unsuru olarak gören bir topluma,

karşı olan yükümlülüklerdir.

1-2 Meslek Kurallarının İçeriği

1.2.1 Avukat, meslek kurallarına kendiliğinden uymakla, AB için vazgeçilmez olan görevlerinin, birlik tarafından hukuka uygun olarak algılanmasını güvence altına almış olur. Bu kurallara uyulmaması ise, avukat için nihayetinde bir disiplin cezasını gerektirir.

1.2.2 Her baro, kendine özgü, kendi mesleki geleneklerine dayanan meslek kurallarına sahiptir. Bu kurallar, üye devletlerin meslek ile ilgili organizasyonuna, mesleğin faaliyet sahasına, milli mevzuata, mahkeme ve idari makamlardaki uygulamaya göre belirlenirler. Bu kuralları, bu bağlantılarından ayırmak veya onları bunlarla uyum sağlamayacak şekilde genelleştirmek, imkansız olduğu gibi, arzu edilen bir şey de değildir. Ancak, her baronun meslek kuralları, aynı değerlere dayanmakta ve büyük ölçüde bu konuda temel bir birlikteliği ifade etmektedirler.

1-3 Meslek Kurallarının Hedef ve Amaçları

1.3.1 Avrupa Topluluğunun giderek yerleşmesi ve avukatın iş sahasının bu topluluk içinde giderek artan bir oranda sınırötesi alanlarda yoğunlaşması sonucu, hak arayan kişinin yararının korunması bakımından, gerçekte hangi baroya tabi olduğuna bakılmaksızın her avukatın tabi olacağı ortak kuralları belirleme zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Meslek kuralları konusunda bu şekilde bir düzenleme yapmanın temel amacı, 22 Mart 1977 tarih ve 77/249 sayılı Talimatın 4 üncü maddesinde öngörüldüğü üzere, farklı meslek kurallarının uygulanmasından doğabilecek zorlukların azaltılmasıdır.

1.3.2 CCBE¹ bünyesinde toplanmış avukatlık mesleği ile ilgili kuruluşların temsilcileri, aşağıda hüküm altına alınmış kuralların,

-Şimdiden AB barolarının ortak düşüncelerinin bir ifadesi olarak kabul edilmesini,

-En kısa sürede ulusal ve/veya topluluk hukukunda yapılacak düzenleme ile, avukatın AB içindeki sınırötesi faaliyetlerine uygulanması bakımından bağlayıcı olduğunun açıklanmasını,

---

¹ Conseil des Berraux de la Communauté Européenne (Rat der Anwaltschaften der Europäischen Gemeinschaft - Avrupa Topluluğu Barolar Meclisi).

-Meslek kurallarında ulusal düzeyde yapılacak her reform çalışmasında dikkate alınmasını, böylelikle AB Meslek Kuralları'nın giderek artan bir ölçüde uyumunun sağlanmasını,

temenni etmektedirler.

Birlik içindeki milli meslek kurallarının AB Meslek Kuralları ile uyum içinde yorumlanması ve uygulanması yukarıda belirtilen kuruluşların diğer bir temennisidir.

Bu meslek kurallarının sınırötesi faaliyetler bakımından bağlayıcı olmasından sonra, avukat, AB Meslek Kuralları ile çelişmediği sürece, bağlı olduğu baronun meslek kurallarına bağlı olmaya devam eder.

1-4. AB Meslek Kurallarının Kişi İtibariyle Uygulanma Alanı

Aşağıdaki kurallar, 22 Mart 1977 tarih ve 77/249 sayılı Talimatname çerçevesinde Avrupa Birliği içindeki bütün avukatlara uygulanır.

1.5. AB Meslek Kurallarının Konu İtibariyle Uygulanma Alanı

Milli sınırlar içinde geçerli olan kuralların tedricen uyumlaştırılması amacına halel gelmemek şartıyla, aşağıdaki kurallar avukatın Avrupa Topluluğu içindeki sınırötesi faaliyetlerine uygulanacaktır.

- a) Diğer bir üye devlet avukatı ile kurulan her türlü mesleki ilişkiler,
- b) Avukatın şahsen bulunup bulunmadığına bakılmaksızın bir diğer üye devlette yaptığı mesleki ilişkiler;

Sınırötesi faaliyetlerdir.

1-6 Tanımlar

Aşağıda verilen meslek kuralları açısından, hangi deyimlerin hangi anlamda kullanıldığı aşağıda belirtilmiştir:

- “Menşe devlet”, avukatın kayıtlı bulunduğu baronun bağlı olduğu devleti,
“Kabul eden devlet”, avukatın sınırötesi faaliyette bulunduğu üye devleti,
“Yetkili merci”, disiplin kovuşturmalarını yapma ve meslek kurallarını koyma konusunda yetkili olan devletin mesleki kuruluş ya da kuruluşları veya ilgili mercilerini,

ifade eder.

2- GENEL İLKELER

2-1 Bağımsızlık

2.1.1 Avukata yüklenen yükümlülüklerin çeşitliliği, onun dışardan gelecek baskılara karşı bağımsız olmasını gerektirmektedir. Bu husus, özellikle avukatın kendi kişisel çıkarlarına ve üçüncü kişilerden gelecek baskılara karşı da geçerlidir. Avukatın sahip olması gereken bu bağımsızlığı, adalete duyulan güven açısından hakimlerin bağımsızlığı kadar önemlidir. Bu nedenle, avukat, bağımsızlığına hanel getirmemeli, müvekkilini, hakimi ya da üçüncü şahısları memnun etmek için meslek kurallarını göz ardı etmemelidir.

2.1.2 Bu bağımsızlık, mahkeme nezdinde yürütölen faaliyetlerde olduğu kadar, mahkeme dışında yapılan faaliyetler için de önemlidir. Çünkü, avukat tarafından hatıra binaen, kişisel menfaatten ya da üçüncü bir kişinin baskısı ile verilen hukuksal görüşün müvekkil için değeri olmaz.

2-2 Güven ve Onur

Güvene dayalı bir ilişki, avukatın, doğruluğu, dürüstlüğu ve onuru konusunda şüphe duyulmamasını gerektirir. Avukatlık mesleğinin bu geleneksel değerleri, avukat için aynı zamanda meslek kuralları niteliğindedir.

2.3 Meslek Sırrı

2.3.1 Avukatın müvekkilinin sırlarının mutemedi olması ve kendisine güvene dayalı bilgilerin verilmesi, avukatlık mesleğinin temelidir. Gizlilik kurulmamış ise, güven de oluşamaz. Bu nedenle, meslek sırrı, avukatın başlıca temel hak ve temel yükümlülüğüdür.

2.3.2 Avukat, müvekkilinin kendisine verdiği veya onun müvekkilinin çıkarlarını korumak ile ilgili olarak öğrendiği bütün sırları korumakla yükümlüdür.

2.3.3 Bu yükümlülük, zamanla sınırlı değildir.

2.3.4 Avukat, mesleki faaliyeti dolayısıyla kendisi ile işbirliği yapan herkesin ve yanında çalışanların meslek sırlarına saygı göstermelerine dikkat eder.

2.4 Başka Baroların Meslek Kurallarına Saygı

Avrupa Topluluğu hukukundan dolayı (özellikle 22 Mart 1977 tarih ve 77/249 sayılı Talimatın uygulanması açısından) bir üye devletin avukatı, kabul eden devletin barosunun meslek kurallarına uymak durumunda kalabilir. Bu durumda avukat, belli bir faaliyeti nedeniyle uymak zorunda olduğu meslek kuralları hakkında bilgi edinmek zorundadır.

2.5 Meslekle Bağdaşmayan İşler

2.5.1 Avukatın bağımsızlığı ve yargılama faaliyetine katkıda bulunma konusundaki yükümlülüğüne zarar gelmemesi için, avukatlık mesleği bazı meslek ve işlerle bağdaşmamaktadır.

2.5.2 Kabul eden bir devletin mahkemesinde veya resmi makamlarında bir müvekkilini savunan veya temsil avukat, o üye devlette avukatlık mesleği ile bağdaşmayan işleri düzenleyen kurallara uymakla yükümlüdür.

2.5.3 Kendi devleti dışında bir üye devletin topraklarına yerleşmiş bulunan avukat, avukatlık mesleği dışında ticari ya da başka bir faaliyette bulunmak istiyorsa, bulunduğu üye devletin avukatlık mesleği ile bağdaşmayan işleri düzenleyen kurallara uymak zorundadır.

2.6 Kişisel Reklam

2.6.1 Avukat, yasak olduğu yerde kendisi için reklam yapamaz veya başkasına reklamını yaptırtamaz. Bunların dışında kalan durumlarda avukat, bağlı bulunduğu baronun meslek kurallarının izin verdiği ölçüde kişisel reklamını yapabilir veya yaptırtabilir.

2.6.2 Kişisel reklam, özellikle medya yoluyla yapılacak kişisel reklamın yapılması, bunlara izin verilen ülkede caizdir. Ancak, bunun için avukatın bu reklamı, sadece bu ülkede bulunan mevcut veya muhtemel müvekkillere ulaşmak amacıyla yaptığını, dolayısıyla başka bir yerde bulunanlara yönelik olmadığını ispatlaması gerekir.

2.7 Müşterinin Menfaati

Kanuni hükümler ile meslek kuralları saklı kalmak kaydıyla avukat, müvekkillerini onların menfaatlerini kendi kişisel menfaatinden, meslektaşının veya avukatlık mesleğinin menfaatinden önce gelecek şekilde temsil etmek ve/veya savunmakla yükümlüdür.

3- MÜVEKKİLLERLE İLİŞKİLER

3-1 Vekilliğin Başlangıcı ve Sonu

3.1.1 Avukat, müvekkili temsil eden bir başka avukat ya da yetkili bir merci tarafından görevlendirilmesi halleri dışında, ancak müvekkilden vekalet aldıktan sonra harekete geçebilir.

3.1.2 Avukat müvekkilini savunurken veya ona hukukî danışmanlık yaparken, seri, özenli ve titiz olmak zorundadır. Kendisine verilen vekaletin yerine

getirilmesinden şahsen sorumludur. Müvekkilini, aldığı işin gelişmelerinden haberdar eder.

3.1.3 Avukat, hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını bildiği veya bilmesi gerektiği bir işi reddetmek zorundadır, meğer ki bu konuda yeterli bilgiye sahip olan bir başka avukatla birlikte çalışıyor olsun. Avukat diğer işleri dolayısıyla gecikmeksizin ilgilenmesinin imkansız olduğu bir davayı kabul edemez.

3.1.4 Avukat, belli bir işi takipten veya savunmadan çekilme hakkını, müvekkilinin herhangi bir zarara uğramadan başka bir meslektaşının yardımını alabilecek durumda olabilecek şekilde kullanmalıdır.

3.2 Menfaatler Çatışması

3.2.1 Avukat, menfaatleri arasında ihtilaf bulunan veya böyle bir ihtilafın çıkması konusunda kuvvetli ihtimal bulunan bir davada birden fazla müvekkilin danışmanı, temsilcisi ya da müdafii olarak görev yapamaz.

3.2.2 Avukat bir menfaat çatışmasının ortaya çıkması, meslek sırrına tecavüz ihtimali olması ya da bağımsızlığın tam olarak kullanılabilmesinin tehlikeye girdiği hallerde, o dava ile ilgili olarak tüm müvekkillerinin vekilliğini bırakmak zorundadır.

3.2.3 Avukat, eski müvekkilin verdiği sırların açığa çıkması tehlikesinin bulunması ya da eski müvekkile ait işlerin bilinmesinin yeni müvekkili eskiye karşı haksız bir şekilde elverişli duruma sokabilecek işleri kabul edemez.

3.2.4 Bu maddenin 3.2.1'den 3.2.3'e kadar olan fıkra hükümleri, ortak avukatlık bürosu ile bu büroda çalışan avukatlar hakkında da uygulanır.

3.3 Hasıl-ı Davaya İştirak (Dava Sonucuna Katılma) Sözleşmesi

3.3.1 Avukat, aldığı davanın sonucuna katılımını sağlayacak şekilde vekalet ücreti kararlaştırılmaz.

3.3.2 Dava sonucuna katılma sözleşmesi, avukatla müvekkili arasında, müvekkili ilgilendiren bir işin nihai olarak sonuçlanmasından önce yapılan bir sözleşmedir. Bu sözleşme ile müvekkil, dava sonucunun bir bölümünü bir miktar para veya herhangi başka bir menfaat şeklinde avukata ödemeyi taahhüt eder.

3.3.3 Vekalet ücretinin avukatın üzerine aldığı bir davanın değeri üzerinden tayin edileceğini öngören sözleşme, resmi ücret tarifesine uygunsa ya da avukatın bağlı bulunduğu makam tarafından kabul ediliyorsa, dava sonucuna katılma sözleşmesi olmaz.

3.4 Vekalet Ücretinin Tayini

3.4.1 Avukat talep ettiği vekalet ücreti konusunda müvekkiline bilgi vermeli ve ücretinin tutarı hakkaniyete uygun olmalıdır.

3.4.2 Müvekkil ile avukat arasında geçerli bir sözleşme ile aksi kararlaştırılmış olmadıkça vekalet ücreti, avukatın bağlı bulunduğu baronun bu konudaki düzenlemesine göre tespit edilecektir. Avukat birden fazla baronun üyesi ise, vekalet ilişkisinin en yakın bağlantılı olduğu baronun düzenlemesi esas alınır.

3.5 Ücret ve Masraf Avansı

Avukat, masraflar ve/veya ücrete mahsuben bir avans ödenmesini talep ederse, bunun, işin gerektirdiği tahmini harcamalar ve vekalet ücretine biçilecek makul bir değer üstünde olmaması gerekir. Talep edilen avansın ödenmemesi durumunda avukat, 3.1.4 maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla sözkonusu vekalet reddetme veya bundan çekilme hakkına sahiptir.

3.6 Vekalet Ücretinin Avukat Olmayan Birisi İle Avukatmış Gibi Paylaşılması

3.6.1 Aşağıdaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, avukatın vekalet ücretini avukat olmayan birisiyle paylaşması yasaktır.

3.6.2 3-6-1'deki kural, avukatın ölen meslektaşının mirasçılara, ya da müstafi meslektaşına, bu meslektaşın bürosunu devralma karşılığında ödenen ücret ya da tazminata uygulanamaz.

3.7 Adli Yardım

Avukat, adli yardımdan (dava ve davadan önce danışmanlık yardımı için) yararlanabilecek durumda olan müvekkilini bu konuda bilgilendirmekle yükümlüdür.

3.8 Müvekkile Ait Paralar

3.8.1 Müvekkil veya üçüncü bir şahıs adına kendisine herhangi bir zamanda bir para ödemesi (bundan sonra müvekkile ait para olarak anılacaktır) yapılan avukatın aşağıda belirtilen kurallara uyması gerekir.

3.8.1.1 Müvekkile ait paranın daima kamunun denetimi altında bulunun bir bankadaki hesaba yatırılması gerekir. Müvekkilin açık veya zımni bir talimatıyla başka bir uygulama sözkonusu olmadığı sürece, avukatın eline geçen müvekkile ait bütün paraların bu hesaba yatırılması şarttır.

3.8.1.2 Müvekkil ait paranın yatırıldığı avukata ait bütün hesaplara, yapılan ödemenin müvekkile ait olduğu konusunda kayıt düşölmesi gerekir.

3.8.1.3 Müvekkile ait paranın yatırıldığı avukat hesabında daima, en az, avukatın elindeki müvekkile ait para kadar bir miktar bulunmalıdır.

3.8.1.4 Müvekkile ait para, müvekkilin ilk talebi ile (ikinci bir isteme gerek kalmaksızın) veya müvekkil ile bu konuda yapılan şartlar çerçevesinde müvekkile ödenmelidir.

3.8.1.5 Aksini öngören kanun hükümleri ile ödeme konusunda müvekkilin açık veya zımnı muvafakati saklı kalmak üzere, müvekkile ait paranın üçüncü bir kişiye ödenmesi caiz değildir. Bu husus;

a) Müvekkile ait paradan başka müvekkile veya başka müvekkil için yapılan ödemeler,

b) Avukat ücretinin takas edilmesi,

için de geçerlidir.

3.8.1.6 Avukat, müvekkilin parasını kendi hesap bakiyesinden ayırmalı ve müvekkile ait para ile ilgili yapılan bütün işlemler hakkında tam bir muhasebe tutmalıdır. Avukat, müvekkiline talep üzerine bu konuda hesap özeti de (hesap ekstresi) verir.

3.8.1.7 Üye devletlerin yetkili makamları, belirledikleri kurallara uyulup uyulmadığını incelemek ve uyulmamış olunması halinde yaptırımları uygulamak için, meslek sırrını korumak şartıyla, müvekkil ait para ile ilgili belgeleri denetleme ve incelemeye yetkilidirler.

3.8.2 Aşağıda belirtilen hususlar saklı kalmak üzere, 3.8.1 maddede öngörülen kurallara hanel gelmemek kaydıyla, başka bir üye devletteki mesleki faaliyeti çerçevesinde kendisine müvekkile ait para verilen avukat, üyesi bulunduğu devletin barosunca müvekkile ait paraya ilişkin kurallara uymak zorundadır.

3.8.3 Menşe bir devlette faaliyette bulunan avukat, kabul eden devlet ile menşe devletin yetkili makamlarının uzlaşmaları halinde, kabul eden devletin kurallarına uymak zorunda kalmaksızın sadece menşe devletin kurallarıyla bağlı tutulabilir. Bu durumda avukat, müvekkillerini, kabul eden devletin kurallarına tabi olduğunu bildirmek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

3.9 Mesleki Mesuliyet Sigortası

3.9.1 Avukat, mesleki sorumluluğu hususunda, mesleki faaliyeti sebebiyle karşı karşıya bulunduğu riskin nitelik ve boyutlarıyla orantılı ölçüde daima sigortalanmış olmalıdır.

3.9.2.1 Aşağıdaki hükümler saklı kalmak üzere, bir başka üye devlette mesleki faaliyette bulunan avukat, menşe ülkede geçerli mesleki sorumluluk hususunda sigortalama yükümlülüğüne ilişkin hükümleri yerine getirmekle mükelleftir.

3.9.2.2 Menşe ülkede geçerli olan hükümlere göre mesleki mesuliyet sigortası yapmak zorunda olan avukat, bir başka üye devlette mesleki faaliyette bulunursa, sözkonusu sigortanın kabul eden üye devletteki faaliyetine teşmilini sağlamak için çaba göstermelidir.

3.9.2.3 Menşe ülkenin mevzuatı avukata böyle bir sigorta yükümlülüğü getirmiyorsa, ya da 3.9.2.2 maddede öngörülen sigortanın teşmili mümkün değilse, avukat yine de kabul eden üye devletteki müvekkillerinin hizmeti için yürüttüğü mesleki faaliyeti ile ilgi olarak hiç değilse kabul eden devletteki avukatlara getirilen zorunluluk ölçüsünde sigortalanmalıdır. Bu şekilde sigortalanmanın imkansız olması, bu yükümlülüğe istisna teşkil eder.

3.9.2.4 Yukarıda kurallar uyarınca sigortalanması mümkün olmayan avukat, bu sigortanın yokluğu sebebiyle zarara uğrama riski altına giren müvekkillerini bilgilendirmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

3.9.2.5 Kabul eden üye devlette faaliyette bulunan avukat, menşe devlet ve kabul eden üye devletin yetkili makamlarının uzlaşmaları halinde, sadece kabul eden üye devletin mesleki mesuliyet sigortasına ilişkin kurallarıyla bağlı tutulabilir. Bu halde, avukat, sigortasının kabul eden devlette yürürlükte bulunan kurallara uygun olduğu hususunda müvekkillerini bilgilendirmek için gerekli bütün çabayı göstermekle yükümlüdür.

4 MAHKEMELER İLE İLİŞKİLER

4.1 Yargılama Faaliyetine Uygulanacak Meslek Kuralları

Bir üye devletin yargı mercii önüne çıkan ya da böyle bir mahkemede derdest olan bir davaya katılan avukat, o mahkeme için geçerli olan meslek kurallarına uymak zorundadır.

4.2 Davada Şansların Eşitliğini Koruma

Avukat, her zaman adil bir yargılamanın yapılması için gereken özeni göstermek zorundadır. Önceden karşı tarafın avukatına bilgi vermeksizin bir davanın konusu ile ilgili olarak hakimle temasa geçemez. Usul hukukunun buna cevaz vermesi dışında, avukat, zamanında karşı tarafın avukatına takdim etmeden hiçbir belgeyi, notu ya da benzeri dökümanı hakime sunamaz.

4.3 Mahkemeye Saygı

Avukat, hakimlik makamına karşı gereken saygı ve kibarlık ölçüleri içinde, müvekkilini özenle ve müvekkilinin menfaati için kendisine en uygun gelen hukuksal yolu kullanarak savunmalıdır.

4.4 Asılsız ya da Hataya Sevkedici Bilgilerin Verilmesi

Avukat asla, asılsız ya da hataya sevkedici nitelikte bilgileri mahkemeye bilerek vermemelidir.

4.5 Hakem ve Benzer İşlevleri Olan Şahıslara Uygulanacak Hükümler

Avukatın hakimle olan ilişkilerine uygulanan hükümler hakem ya da arızı de olsa hakim ya da hakime yardımla yükümlü kişi ile olan ilişkilerde de uygulanır.

5 MESLEKTAŞLAR İLE OLAN İLİŞKİLER

5.1 Mesleki Dayanışma

5.1.1 Mesleki dayanışma, müvekkilin menfaati ve gereksiz davaların önlenmesi için avukatlar arasında güven ilişkisini ve işbirliğini gerektirir. Mesleki dayanışma, avukatın menfaatlerini asla adaletin ya da hak arayanın menfaatleriyle karşı karşıya getirmemelidir.

5.1.2 Her avukat, bir başka üye devletteki avukatı meslektaş olarak görmeli ve ona karşı adil ve kibar davranmalıdır.

5.2 Çeşitli Üye Devletlerden Olan Avukatlar Arasındaki Mesleki Dayanışma

5.2.1 Kendisine üye devletlerden bir meslektaşı tarafından başvuru alan avukat, hakkında yeterli donanıma sahip olmadığı işi almamalıdır. Bu durumda, sözkonusu avukat, talep edilen hizmeti istenilen şekilde yerine getirecek bir avukat bulabilmesi için meslektaşına yardımcı olmalıdır.

5.3 Avukatlar Arasındaki Haberleşme

5.3.1 Üye bir devletteki meslektaşına gizli veya bekletilmemesi gereken bir haber yollayan avukat, bu arzusunun açıkça belirtmelidir.

5.3.2 Gizli veya bekletilmemesi gereken bir haber alan avukat, haberin niteliğine uygun davranamayacak ise, aldığı bu haberi, içeriğini açıklamadan geri göndermelidir.

5.4 Aracılık Ücreti

5.4.1 Avukat, diğer bir avukattan veya üçüncü bir şahıstan, ismini verdiği veya tavsiye ettiği bir müvekkilden dolayı bir ücret, komisyon ya da benzeri maddi bir karşılık talep edemez ve yapılan böyle bir ödemeyi kabul edemez.

5.4.2 Avukat, hiç kimseye, müvekkil bulma konusunda aracılık yapma karşılığında bir ücret, komisyon ya da benzeri maddi bir karşılık ödeyemez.

5.5 Karşı Taraf İlişki

Karşı tarafın avukatının muvafakat etmesi ve onun bilgilendirilmesi saklı kalmak üzere, avukat, bir davada, bir avukat tarafından temsil edildiğini ya da avukattan hukuki yardım gördüğünü bildiği tarafla doğrudan ilişkiye geçemez.

5.6 Avukat Değişikliği

5.6.1 Avukat, madde 5.6.2. hükmü saklı kalmak kaydıyla, sefeli olduğu meslektaşını durumdan haberdar etmek ve onun avukatlık ücreti ile yaptığı masrafların ödenmesini güvence altına almak şartıyla, belirli bir davada bir meslektaşına halef olabilir. Ancak, bu mesleki yükümlülük, avukatın, sefelinin avukatlık ücretinden ve yaptığı masraflardan şahsen sorumlu olması sonucunu doğurmaz.

5.6.2 5.6.1 maddede öngörülen şartlar yerine getirilmeden önce müvekkilin menfaati acil önlemler alınmasını gerektiriyorsa, avukat sefeline derhal bilgi vermek şartıyla bu önlemleri alabilir.

5.7 Ücret Talebi Konusunda Meslektaşlar Arasındaki Sorumluluk

Çeşitli üye devlet barolarına mensup avukatlar arasındaki mesleki ilişkilerde, müvekkiline başka bir ülkedeki meslektaşını tavsiye ya da vekaletin ona verilmesi konusunda aracılık etmekle yetinmeyip, davayı temas halinde olduğu bir avukata havale eden ya da ona danışan avukat, müvekkilinin ödeme yapmaması halinde, yabancı avukata danışmadan kaynaklanan ücret, masraf ve günlük harcamaları bizzat ödemekle yükümlüdür. Bununla birlikte ilgili avukatlar, ilişkilerinin başında yapacakları anlaşma ile bu konuda farklı bir düzenleme getirebilirler. Bundan başka, avukat, her zaman kişisel sorumluluğunu, yabancı meslektaşına bu konuda bildirim yaptığı zamana kadar olan ücret, masraf ve günlük harcama tutarı ile sınırlı tutabilir.

5.8 Genç Avukatların Yetiştirilmesi

Çeşitli üye devletlere mensup avukatlar arasındaki işbirliği ve güveninin güçlendirilmesi ve müvekkillerin menfaatinin korunması için, üye devletlerin kanunları ve usul kurallarına daha iyi vakıf olunmasını teşvik etmek gerekir. Avukat, bu amaca yönelik olarak başka üye devletlerden gelen genç meslektaşlarının yetiştirilmelerini sağlamayı, kişisel bir görev olarak kabul etmelidir.

5.9 Üye Devlet Avukatları Arasındaki İhtilafların Çözümü

5.9.1 Bir avukat, başka bir üye devlete mensup meslektaşının meslek kurallarından birini çiğnediği kanaatinde ise, bu meslektaşının dikkatini çekmekle yükümlüdür.

5.9.2 Farklı üye devlete mensup avukatlar arasında mesleki faaliyet konusunda bir ihtilaf çıkarsa, taraflar meseleyi önce sulh yoluyla halletmeye çalışmalıdırlar.

5.9.3 Avukat, 5.9.1 ve 5.9.2 maddelerde öngörülen türden bir ihtilafı ilgili olarak bir başka üye devlete mensup bir meslektaşına karşı dava yoluna gitmeden önce, ihtilafın sulh yoluyla çözümü konusunda çaba gösterebilmeleri için, kendisinin ve diğer meslektaşının bağlı olduğu barolara haber vermekle yükümlüdür.